

**“Knjaz Miloš” a.d. Aranđelovac**

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA 2014. GODINU**

## **1. OSNIVANJE I DELATNOST**

"Knjaz Miloš" a.d. Arandelovac, Južna industrijska zona BB (u daljem tekstu: "Društvo") je registrovano kod Trgovinskog suda u Kragujevcu, pod registracionim brojem FI-634/02. Do 1989. godine je bilo registrovana kao "Bukovička banja – OOUR za eksploataciju mineralne vode i proizvodnju bezalkoholnih pića - Knjaz Miloš". Odlukom br. 05-10/749 od 6. novembra 1989. godine, Društvo je registrovano kao nezavisno pravno lice.

Osnovna delatnost Društva je eksploatacija i proizvodnja mineralne vode i bezalkoholnih pića.

Društvo je započelo svoju privatizaciju zasnovanu na zakonu o privatizaciji koji je stupio na snagu 1997. godine. Promena pravnog statusa je registrovana kod Trgovinskog suda u Kragujevcu u maju 2002. godine, odlukom donetom od strane Ministarstva za privredu i privatizaciju br. 933-1/98-23 u novembru 2001. godine.

Dana 09.11.2010. godine u registru privrednih subjekata je registrovana promena poslovnog imena "Preduzeća za eksploataciju mineralne vode i proizvodnju pića Knjaz Miloš a.d. Arandelovac", Južna industrijska zona BB u „Privredno društvo za eksploataciju mineralne vode i proizvodnju pića Knjaz Miloš a.d. Arandelovac“, Južna industrijska zona BB.

Dana 31. decembra 2014. godine, Društvo je imalo 757 zaposlenih, a 31. decembra 2013. godine 777 zaposlenih.

## **2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA**

### **2.1. Izjava o usklađenosti**

Društvo vodi evidenciju i sastavlja redovne finansijske izveštaje u skladu sa važećim Zakonom o računovodstvu (Službeni glasnik RS 62/2013) i ostalom primenljivom zakonskom i podzakonskom regulativom u Republici Srbiji. Za priznavanje, vrednovanje, prezentaciju i obelodanjivanje pozicija u finansijskim izveštajima Društvo je, kao veliko pravno lice, u obavezi da primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja („MSFI“) koji u smislu Zakona o računovodstvu podrazumevaju sledeće: Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja, Međunarodni računovodstveni standardi („MRS“), Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja („MSFI“), i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda („IFRIC“), naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobreni od Odbora za međunarodne računovodstven standarde („Odbor“), čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija („Ministarstvo“).

Prevod MSFI koji utvrđuje i objavljuje Ministarstvo čine osnovni tekstovi MRS, odnosno MSFI, izdati od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, kao i tumačenja izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda u obliku u kojem su izdati i koji ne uključuju osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere i drugi dopunski objašnjavajući materijal koji može da se usvoji u vezi sa standardima, odnosno tumačenjima, osim ako se izričito ne navodi da jon sastavni deo standarda, odnosno tumačenja. Prevod MSFI utvrđen je Rešenjem Ministra finansija o utvrđivanju prevoda Konceptualnog okvira za finansijsko izveštavanje i osnovnih tekstova Međunarodnih računovodstvenih standarda, odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja broj 401-00-896/2014-16 od 13. marta 2014. godine, koje je objavljeno u Službenom glasniku RS br. 35 od 27. marta 2014. godine. Navedeni prevod MSFI primenjuje se od finansijskih izveštaja koji se sastavljaju na dan 31. decembra 2014. godine. Izmenjeni ili izdati MSFI i tumačenja standarda, nakon ovog datuma, nisu prevedeni i objavljeni, pa stoga nisu ni primenjeni prilikom sastavljanja priloženih finansijskih izveštaja.

S obzirom na napred navedeno i na to da pojedina zakonska i podzakonska regulativa propisuje računovodstvene postupke koji u pojedinim slučajevima odstupaju od zahteva MSFI kao i to da je Zakonom o računovodstvu dinar utvrđen kao zvanična valuta izveštavanja, računovodstveni propisi Republike Srbije mogu odstupati od zahteva MSFI što može imati uticaj na realnost i objektivnost priloženih finansijskih izveštaja. Shodno tome, priloženi finansijski izveštaji se ne mogu smatrati

finansijskim izveštajima sastavljenim u potpunoj saglasnosti sa MSFI na način kako je to definisano odredbama MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“.

Priloženi finansijski izveštaji sastavljeni su u skladu sa načelom istorijskog troška, osim ako drugačije nije navedeno u računovodstvenim politikama koje su navedene u daljem tekstu.

## **2.2. Pravila procenjivanja**

Finansijski izveštaji su sastavljeni na osnovu načela prvobitne (istorijske) vrednosti.

## **2.3. Zvanična valuta izveštavanja**

Finansijski izveštaji Društva su iskazani u hiljadama dinara (RSD), koji je funkcionalna valuta Društva i zvanična valuta u kojoj se podnose finansijski izveštaji u Republici Srbiji. Osim ako nije drugačije naznačeno, svi iznosi su navedeni u dinarima zaokruženi u hiljadama.

## **2.4. Korišćenje procenjivanja**

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu primenjenim okvirom za izveštavanje zahteva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentirane vrednosti sredstava i obaveza, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, kao i različitim informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, a koje deluju realno i razumno u datim okolnostima. Na bazi ovih informacija se formira pretpostavka o vrednosti sredstava i obaveza, koju nije moguće neposredno potvrditi na bazi drugih informacija. Stvarna vrednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrednosti koja je procenjena na ovaj način.

Procene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su procene izvršene, su predmet redovnih provera. Revidirane računovodstvene procene se prikazuju za period u kojem su revidirane, u slučaju da procena ima uticaj samo na dati period, ili za period u kojem su revidirane i za buduće periode, u slučaju da revidiranje utiče na tekući i na buduće periode.

Informacije o oblastima kod kojih je stepen procene najveći i koje mogu imati najznačajniji efekat na iznose priznate u finansijskim izveštajima Društva, date su u okviru sledećih napomena:

- Napomena 3.6 – Koristan vek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme,
- Napomena 3.6 – Obezvredenje vrednosti nefinansijske imovine,
- Napomena 3.4 – Obezvredenje potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja,

## **2.5. Promene u računovodstvenim politikama**

U obračunskom periodu koji počinje 1. januara 2014. godine nije bilo izmena u računovodstvenim politikama.

## **3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA**

Računovodstvene politike date u nastavku Društvo konzistentno primenjuje u svim periodima prezentiranim u ovim pojedinačnim finansijskim izveštajima.

### **3.1. Konsolidacija**

Priloženi finansijski izveštaji predstavljaju pojedinačne finansijske izveštaje Društva, u kojima nisu konsolidovani finansijski izveštaji sledećih povezanih pravnih lica, čiji je Društvo vlasnik:

- "Knjaz Miloš Montenegro" d.o.o. Kotor (100% vlasništva),
- "Knjaz Miloš" Banja Luka d.o.o. (100% vlasništva),
- "Knjaz Miloš Natura" d.o.o. Beograd (70% vlasništva)

Društvo nije konsolidovalo finansijske izveštaje povezanih pravnih lica budući da je, u skladu sa zakonskim propisima, u obavezi da sastavlja i pojedinačne i konsolidovane finansijske izveštaje. Društvo sastavlja i konsolidovane finansijske izveštaje.

### **3.2. Načelo stalnosti poslovanja ("going concern")**

Finansijski izveštaji su pripremljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja ("going concern" konceptom), koji podrazumeva da će Društvo nastaviti da posluje u doglednoj budućnosti.

Na dan 31. decembra 2014. godine neto akumulirani gubitak Društva iskazan u bilansu stanja iznosi RSD 2.790.285 hiljada. Pored toga, kratkoročne obaveze Društva su veće od obrtno imovine za iznos od RSD 2.369.476 hiljada. Ova pitanja ukazuju na postojanje materijalno značajnih neizvesnosti koje mogu da izazovu sumnju u sposobnost Društva da posluje po principu stalnosti poslovanja.

Iako postoje materijalno značajne neizvesnosti, rukovodstvo Društva smatra da će, nakon završenih pregovora o reprogramu obaveza sa povezanim licima, obezbediti neophodne izvore finansiranja za izmirenje ostalih kratkoročnih obaveza.

Društvo je 01.04.2015. kao dužnik, sklopilo Ugovor o zajmu na iznos od 20.000.000,00 EUR-a sa zajmodavcem Adriatic Bidco B.V. iz Amsterdama. Izvlačenje zajma će biti napravljeno u najviše tri tranše, pre 30. juna 2015.

Zajam je dugoročni sa rokom otplate 9 godina i 350 dana od dana potpisivanja Ugovora.

Svrha zajma je refinansiranje postojeće zaduženosti, kao i finansiranje obrtnih sredstava.

Dana 08.04.2015. godine izmirene su ukupne obaveze po osnovu kredita od banaka  
Komercijalna banka u iznosu od 685.517.152,50 RSD  
Raiffeisen banka u iznosu od 902.272.204,46 RSD, kao i ukupne obaveze prema lizing kućama

Unicredit lizing u iznosu od 101.720.802,10 RSD  
Erb lizing u iznosu od 4.509.370,29 RSD  
S lizing u iznosu od 16.937.151,36 RSD  
Piraeus lizing u iznosu od 13.807.418,04 RSD

### **3.3. Poslovne promene u stranoj valuti**

Poslovne promene u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu NBS koji je važio na dan poslovne promene.

Monetarne pozicije iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunate su u dinare prema srednjem kursu NBS koji je važio na dan bilansa. Nemonetarne pozicije preračunate su u dinare prema srednjem kursu valute koji je važio na dan poslovne promene.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale po osnovu izvršenih plaćanja i naplata u stranim sredstvima plaćanja u toku godine kao i kursne razlike nastale prilikom prevođenja sredstava i obaveza iskazanih u

stranoj valuti na dan bilansa iskazane su u bilansu uspeha Društva, kao prihodi/rashodi po osnovu kursnih razlika u okviru pozicije finansijskih prihoda/rashoda.

Potraživanja u koje je ugrađena valutna klauzula preračunata su u dinare po srednjem kursu NBS koji je važio na dan bilansa. Pozitivni i negativni efekti nastali po ovom osnovu iskazani su u bilansu uspeha Društva, kao prihodi/rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika u okviru kategorije ostalih prihoda/rashoda.

Zvanični srednji kursevi značajnijih stranih valuta su:

Valuta	2014.	2013.
CHF	100.5472	93.5472
USD	99.4641	83.1282
EUR	120.9583	114.6421

### **3.4. Finansijski instrumenti**

#### *Klasifikacija*

Društvo klasifikuje svoja finansijska sredstva u sledeće kategorije: krediti i potraživanja, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i sredstva koja se drže do roka dospeća. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su finansijska sredstva pribavljena. Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih plasmana u momentu inicijalnog priznavanja.

#### *Kredit i potraživanja*

Kredit i potraživanja predstavljaju ne derivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja, koja se ne kotiraju ni na jednom aktivnom tržištu. Uključuju se u tekuća sredstva, osim ukoliko su im rokovi dospeća duži od 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. U tom slučaju se klasifikuju kao dugoročna sredstva.

Potraživanja se sastoje od potraživanja od kupaca u zemlji i inostranstvu i ostalih potraživanja.

Potraživanja od kupaca su iskazana po fakturnoj vrednosti, umanjenoj za odobrene popuste. Ispravka potraživanja od kupaca se utvrđuje po isteku roka od 60 dana od dana njihovog dospeća, (za potraživanja u zemlji) i 90 dana od dana dospeća za potraživanja iz inostranstva. Otpis vrednosti potraživanja od kupaca i drugih potraživanja se vrši onda kada postoji objektivni dokaz da Preduzeće neće biti u stanju da isto naplati.

*Kratkoročni finansijski plasmani se sastoje od tekućih dospeća dugoročnih kredita odobrenih pravnim licima.*

Dugoročni krediti obuhvataju dugoročne stambene kredite date radnicima. Dugoročni krediti se inicijalno priznaju po nabavnoj vrednosti, odnosno u visini datih sredstava. Na dan bilansa stanja krediti su iskazani po amortizovanoj vrednosti korišćenjem ugovorene kamatne stope, umanjenoj za eventualnu ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja. U slučaju kada se proceni da postoji objektivni dokaz da su krediti obezvređeni, Društvo vrši procenu nadoknadivog iznosa kredita, a iznos gubitka nastao po osnovu umanjenja vrednosti plasmana evidentira se u bilansu uspeha u okviru ostalih rashoda.

#### *Gotovina i gotovinski ekvivalenti*

U bilansu tokova gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima se podrazumevaju gotovina u blagajni, sredstva na računima kod banaka i ostala visoko likvidna finansijska aktiva sa dospećem do 3 meseca.

#### *Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju*

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su ne derivatna finansijska sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana kao krediti i potraživanja, finansijska sredstva koje se drže do dospeća ili finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su plasmani za koje postoji namera držanja u neodređenom vremenskom periodu, koji mogu biti prodane zbog potrebe za likvidnošću ili usled promene kamatnih stopa, deviznih kurseva ili tržišnih cena. Ukoliko za finansijska sredstva raspoloživa za prodaju ne postoji aktivno tržište, ukoliko su sa fiksnim rokom dospeća, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se vrednuju po amortizovanoj vrednosti primenom metoda efektivne kamatne stope.

Kod učešća u kapitalu postoji namera držanja u neodređenom periodu. Ova učešća mogu biti prodana u zavisnosti od potreba za likvidnošću ili u slučaju promene tržišnih cena.

Društvo ima učešća u kapitalu pravnih lica koja obuhvataju ulaganja u akcije pravnih lica i banaka. Ova ulaganja su vrednovana po fer vrednosti, kao hartije od vrednosti raspoložive za prodaju. Efekat promena vrednosti učešća u kapitalu, knjigovodstveno se obuhvata preko revalorizacionih rezervi Društva. Učešća u kapitalu za koje ne postoji aktivno tržište vrednovana su po nabavnoj vrednosti.

#### *Finansijska sredstva koja se drže do dospeća*

Na dan 31. decembra 2014. godine Društvo nema finansijska sredstva koja se drže do dospeća.

#### *Priznavanje finansijskih sredstava*

Kupovina ili prodaja finansijskog sredstva se evidentira korišćenjem računovodstvenog obuhvatanja na datum saldiranja transakcije.

#### *Vrednovanje finansijskih sredstava*

Finansijski instrumenti inicijalno se vrednuju po tržišnoj vrednosti koja uključuje transakcione troškove kod svih finansijskih sredstava ili obaveza osim onih koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Finansijska sredstva koja se vode po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha inicijalno se priznaju po fer vrednosti, a transakcioni troškovi terete troškove poslovanja u bilansu uspeha.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha se nakon inicijalnog priznavanja, iskazuju po fer vrednosti.

Kredit i potraživanja, kao i finansijska sredstva koje se drže do dospeća, vrednuju se po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

#### *Prestanak priznavanja finansijskih sredstava*

Društvo vrši isknjiženje finansijskog sredstva kada prava na priliv gotovine po osnovu tog sredstva isteknu ili kada ta prava prenese na drugoga. Svako pravo po prenetoj finansijskoj aktivni, kreirano ili zadržano od strane Društva, priznaje se kao posebno sredstvo ili obaveza.

#### *Vrednovanje po amortizovanim vrednostima*

Amortizovana vrednost finansijskog sredstva je iznos po kome se sredstva inicijalno vrednuju, umanjen za otplate glavnice, a uvećan ili umanjen za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

#### *Vrednovanje po fer vrednosti*

Fer vrednost finansijskih instrumenata je iznos za koji sredstvo može biti razmenjeno, ili obaveza izmirena, između obaveštenih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije.

Fer vrednost se određuje primenom dostupnih tržišnih informacija na dan izveštavanja i ostalih modela vrednovanja koje Društvo koristi.

Fer vrednost pojedinih finansijskih instrumenata iskazanih po nominalnoj vrednosti je približno jednaka njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti. Ovi instrumenti obuhvataju gotovinu, kao i potraživanja i obaveze koje nemaju ugovoreno dospeće, ni ugovorenu fiksnu kamatnu stopu.

Ostala potraživanja i obaveze se svode na sadašnju vrednost diskontovanjem budućih novčanih tokova uz korišćenje tekućih kamatnih stopa. Rukovodstvo je mišljenja da usled prirode poslovanja Društva i njegovih opštih politika, nema značajnih razlika između knjigovodstvene i fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza.

#### *Obezvredenje finansijskih sredstava*

Društvo obračunava obezvredenje sumnjivih potraživanja na osnovu procenjenih gubitaka koji nastaju, jer kupci nisu u mogućnosti da izvrše tražena plaćanja. U proceni odgovarajućeg iznosa gubitka od obezvređivanja za sumnjiva potraživanja, Društvo se oslanja na starost potraživanja, ranije iskustvo sa otpisom, bonitet kupaca i promene u uslovima plaćanja. Ovo zahteva procene vezane za buduće ponašanje kupaca i time izazvane buduće naplate u gotovini. Stvarni nivo potraživanja koja su naplaćena može da se razlikuje od procenjenih nivoa naplate, što može pozitivno ili negativno da se odrazi na rezultate poslovanja.

Sva potraživanja koja su u kašnjenju više od 60 dana, kao i za sva ostala potraživanja za koja se proceni da su nenaplativa, formira se ispravka vrednosti u punom iznosu dospelih, a nenaplaćenih potraživanja.

Odluku o indirektnom otpisu, odnosno ispravci vrednosti potraživanja od kupaca preko računa ispravke vrednosti donosi Upravni odbor Društva.

Otpis potraživanja od kupaca se vrši pod uslovom da su potraživanja prethodno bila uključena u prihode Društva, da je potraživanje u knjigama Društva otpisano kao nenaplativo i da Društvo nije moglo da naplati potraživanje sudskim putem. Odluku o direktnom otpisu potraživanja od kupaca donosi Upravni odbor Društva.

#### *Finansijske obaveze*

Finansijske obaveze se inicijalno priznaju u visini nabavne vrednosti koja predstavlja poštnu vrednost primljene nadoknade. Nakon inicijalnog priznavanja, finansijske obaveze se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope, osim finansijskih obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Amortizovana vrednost finansijske obaveze je iznos po kome se obaveze inicijalno vrednuju, umanjen za otplate glavnice, a uvećan ili umanjen za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Finansijske obaveze uključuju obaveze po osnovu kredita odobrenih od banaka u zemlji. Obaveza je tekuća ukoliko se očekuje da bude izmirena u redovnom toku poslovnog ciklusa Društva odnosno koja dospeva u periodu do 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. Sve ostale obaveze se klasifikuju kao dugoročne.

Primljeni krediti sa ugovorenom valutnom klauzulom se obračunavaju u dinarskoj protivvrednosti deviznog iznosa neotplaćenog dela kredita. Prihodi i rashodi nastali po osnovu primene valutne klauzule evidentiraju se u okviru bilansa uspeha kao finansijski prihodi, odnosno finansijski rashodi, odnosno kao ostali prihodi i rashodi za efekte revalorizacije primenom stope rasta cena na malo.

Društvo vrši isknjiženje obaveze kada je obaveza izmirena, ukinuta ili kada je prenet na drugoga.

#### *Obaveze iz poslovanja*

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz poslovanja vrednuju se po nominalnoj vrednosti.

### **3.5. Nematerijalna ulaganja**

Nematerijalna ulaganja su nemonetarna sredstva (ne predstavljaju opipljiva fizička sredstva) kao što su goodwill, patenti, licence, koncesije, zaštitni znakovi, žigovi, računovodstveni softveri, franšize, ulaganja u razvoj novih proizvoda, procesa i uređaja, autorskih prava i drugo. Za ova sredstva postoji verovatnoća da će u periodu dužem od jedne godine generisati ekonomske koristi u iznosu koji premašuje troškove.

Nematerijalna ulaganja se vrednuju po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna ulaganja se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja.

Naknadni troškovi po osnovu ulaganja u nematerijalna ulaganja se mogu kapitalizovati samo u slučaju kada se mogu očekivati buduće ekonomske koristi od sredstva na koje se oni odnose. Svi ostali troškovi predstavljaju rashod perioda u kojem su nastali.

Obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja počinje od narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je nematerijalno ulaganje raspoloživo za upotrebu. Osnovicu za obračun amortizacije čini nabavna vrednost umanjena za preostalu, rezidualnu vrednost. Ako preostala vrednost nije materijalno značajna, ne uzima se u obzir prilikom obračuna amortizacije, odnosno ne umanjuje osnovicu za amortizaciju. Nematerijalna ulaganja amortizuju se putem proporcionalne metode u roku od pet godina, uz korišćenje amortizacione stope od 20%.

Metod amortizacije, korisni vek i rezidualna vrednost se procenjuju na kraju svakog izveštajnog perioda i kada je to potrebno vrši se njihova korekcija.

### **3.6. Nekretnine, postrojenja i oprema**

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja. Početno merenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja. Nabavna vrednost uključuje izdatke direktno pripisive nabavljenom sredstvu.

Izdaci za nekretnine, postrojenja i opremu se priznaju kao sredstvo ako i samo ako je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom priticati u Društvo i ako se izdaci za to sredstvo mogu pouzdano meriti i veći su od 250 evra. Nabavke nekretnina, postrojenja i opreme tokom godine evidentirane su po nabavnoj vrednosti koju čini faktura dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke i troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, na dan bilansa stanja, rukovodstvo Društva analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna i materijalna imovina Društva. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknativ iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od neto prodajne vrednosti i vrednosti u upotrebi. Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike, na teret rashoda.

Dobici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme se knjiže direktno u korist ostalih prihoda. Gubici po osnovu prodaje ili rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme terete ostale rashode.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme obračunava se po proporcionalnom metodu primenom amortizacionih stopa koje su određene tako da se nabavna vrednost nekretnina, postrojenja i opreme amortizuje u jednakim godišnjim iznosima u toku veka upotrebe. Amortizacija sredstava aktiviranih u toku godine se obračunava kada se sredstva stave u upotrebu, odnosno počev od narednog meseca od datuma nabavke na nabavnu vrednost.

Primenjene stope amortizacije u tekućem i prethodnom obračunskom periodu su:



Opis	2014. %	Procenjeni vek trajanja u godinama	2013. %	Procenjeni vek trajanja u godinama
Građevinski objekti	1.3-8	40	1.3-8	40
Kompjuterska oprema	20	5	20	5
Motorna vozila putnička	25	4	15.5-25	4-6
Motorna vozila teretna	14.3-15.5	7	14.3-25	7
Nameštaj i ostala oprema	10-15	8	10-15	8

Određivanje korisnog veka trajanja nekretnina, postrojenja i opreme se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora. Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

### 3.7. Zalihe

Zalihe se iskazuju po ceni koštanja.

Nabavnu vrednost sirovina i trgovačke robe čini faktorna cena dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke. Cenu koštanja gotovih proizvoda čine direktni troškovi materijala i zarada i pripadajući deo opštih troškova proizvodnje. Gotovi proizvodi koji se odnose na konzumna biološka sredstva i poljoprivredne proizvode su vrednovani po fer vrednosti. Obračun izlaza zaliha vrši se po metodi prosečne ponderisane cene.

Oštećene zalihe robe i zalihe koje po kvalitetu ne odgovaraju standardima se u potpunosti otpisuju.

### 3.8. Lizing

Po osnovu ugovora o lizingu Društvo se pojavljuje kao korisnik lizinga. Društvo klasifikuje lizing kao finansijski u slučaju kada je ugovorom regulisano da se u osnovi svi rizici i koristi po osnovu vlasništva nad predmetom lizinga prenose na korisnika lizinga. Svi ostali ugovori o lizingu se klasifikuju kao ugovori o operativnom lizingu.

Lizing ugovori koji se odnose na zakup poslovnog prostora uglavnom predstavljaju operativni lizing. Sva plaćanja tokom godine po osnovu operativnog lizinga, evidentirana su kao trošak u bilansu uspeha, ravnomerno pravolinijski tokom perioda trajanja lizinga.

Sredstva koje se drže po osnovu ugovora o finansijskom lizingu se priznaju kao sredstva Društva po njihovoj fer vrednosti ili, ako je ta vrednost niža, po sadašnjoj vrednosti minimalnih lizing rata, utvrđenih na početku trajanja ugovora o lizingu. Na dan bilansa stanja obaveza za lizing je iskazana po sadašnjoj vrednosti minimalnih lizing plaćanja.

Lizing rate su podeljene na deo koji se odnosi na finansijski trošak i deo koji umanjuje obavezu po osnovu finansijskog lizinga, tako da se postigne konstantna kamatna stopa na preostalom delu obaveze. Finansijski trošak se iskazuje direktno kao rashod perioda.

### 3.9. Naknade zaposlenima

*Kratkoročne beneficije zaposlenih - porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje*

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Društvo je obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Društvo ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov

račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

*Dugoročne beneficije zaposlenih - obaveze po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada*

U skladu sa Kolektivnim ugovorom o radu, Društvo je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini trostrukog iznosa prosečne bruto zarade zaposlenog u poslednja tri meseca koji prethode mesecu u kome se isplaćuje otpremnina, s tim što tako isplaćena otpremnina ne može biti niža od trostruke prosečne mesečne bruto zarade po zaposlenom isplaćene kod Poslodavca za mesec koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina.

*Pored toga, Društvo može, na predlog sindikata, doneti odluku o isplati jubilarnih nagrada.*

Obračun i iskazivanje dugoročnih obaveza po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada vrši se korišćenjem metoda sadašnje vrednosti budućih očekivanih isplata, na osnovu obračuna aktuara. Budući da se radi o dugoročnim naknadama zaposlenima, a ne o naknadama nakon prestanka radnog odnosa, aktuarski dobici i gubici, kao i troškovi prethodne službe priznaju se u celini u periodu u kome nastanu. Društvo nema dodatnih obaveza za naknade zaposlenima po ovom osnovu.

Prema proceni rukovodstva Društva, iznos rezervisanja po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada na dan 31. decembra 2014. godine, nije materijalno značajan i shodno tome, Društvo nije izvršilo ukalkulisavanje navedenih obaveza na dan bilansa stanja

Društvo nema sopstvene penzione fondove niti opcije za isplate zaposlenima u vidu akcija i po tom osnovu nema identifikovanih obaveza na dan 31. decembra 2014. godine.

### **3.10. Rezervisanja**

Rezervisanje se priznaje u bilansu stanja u momentu kada Društvo ima pravnu ili stvarnu obavezu nastalu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će podmirenje obaveze zahtevati odliv sredstava s ekonomskim koristima.

### **3.11. Kapital**

Kapital Društva obuhvata akcijski kapital, ostali kapital, rezerve, i akumulirani rezultat.

### **3.12. Prihodi**

*Prihodi od prodaje i pružanja usluga*

Prihodi od prodaje proizvoda i robe se priznaju u momentu kada se značajni rizici i koristi koji proizilaze iz vlasništva nad proizvodima i robom prenesu na kupca. Prihodi od prodaje proizvoda i robe su iskazani po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Prihodi od pružanja usluga se priznaju u obračunskom periodu u kome je usluga pružena i iskazuju po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

*Prihodi od aktiviranja učinaka*

U okviru prihoda od aktiviranja učinaka i robe, iskazuju se prihodi po osnovu upotrebe robe, proizvoda i usluga za nematerijalna ulaganja, za osnovna sredstva, za materijal, za prirast osnovnog stada i za sopstveni transport nabavke materijala i robe.

*Finansijski prihodi*

Finansijski prihodi obuhvataju prihode od kamata, kursnih razlika i ostali finansijski prihodi, ostvareni iz odnosa sa matičnim, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima.

Prihodi od kamata se, u skladu sa načelom uzročnosti, priznaju u bilansu uspeha perioda na koji se odnose.

#### *Ostali prihodi*

U okviru ostalih prihoda iskazani su dobici po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme (osnovnih sredstava) i nematerijalnih ulaganja, dobici od prodaje materijala, naplaćena otpisana potraživanja, viškovi, prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, prihodi od smanjenja obaveza.

### **3.13. Rashodi**

Rashodi se priznaju u bilansu uspeha po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su nastali.

#### *Poslovni rashodi*

Poslovni rashodi obuhvataju troškove uslovljene stvaranjem prihoda od prodaje i uključuju nabavnu vrednost prodate robe, troškove materijala, goriva i energije, bruto zarade, troškove amortizacije i usluge pružene od strane trećih lica. Poslovni rashodi obuhvataju i opšte troškove kao što su troškovi zakupa, marketinga, osiguranja, platnog prometa, poreza i ostali troškovi nastali u tekućem obračunskom periodu.

#### *Finansijski rashodi*

Finansijski rashodi obuhvataju rashode po osnovu kamata i kursnih razlika i ostale finansijske rashode. Rashodi kamate obuhvataju kamatu obračunatu na primljene kredite, koja se evidentira u bilansu uspeha perioda na koji se odnose, a u skladu sa načelom uzročnosti.

#### *Ostali rashodi*

U okviru ostalih rashoda iskazani su gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja, gubici od prodaje materijala, manjkovi, rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja, rashodi po osnovu obezvređenja imovine i potraživanja u skladu sa računovodstvenom politikom Društva.

### **3.14. Porez na dobitak**

#### *Tekući porez*

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije. Tekući porez na dobitak predstavlja iznos obračunat primenom propisane poreske stope od 15% na osnovicu koju predstavlja oporezivi dobitak. Oporezivi dobitak se utvrđuje u poreskom bilansu kao dobit pre oporezivanja iskazana u bilansu uspeha, nakon usklađivanja prihoda i rashoda na način propisan poreskim zakonodavstvom Republike Srbije. Iznos ovako utvrđenog poreza i iskazanog u poreskoj prijavi se umanjuje po osnovu poreskog kredita (ulaganja u osnovna sredstva).

Poresko zakonodavstvo Republike Srbije ne predviđa da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu, izuzev onih iz kojih proizilaze kapitalni gubici i dobici, mogu se iskoristiti za umanjenje dobiti utvrđene u poreskom bilansu budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

#### *Odloženi porez*

Odloženi poreski efekti obračunavaju se za sve privremene razlike između poreske osnove sredstava i obaveza i njihove knjigovodstvene vrednosti utvrđene u skladu sa propisima o računovodstvu Republike Srbije. Važeće poreske stope na dan bilansa stanja ili poreske stope koje su nakon tog dana stupile na snagu, koriste se za utvrđivanje odloženog poreza. Skupština Republike Srbije je dana 15. decembra

2012. godine usvojila Zakon o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica koji, između ostalog, predviđa povećanje poreske stope sa 10% na 15% počev od 1. januara 2013. godine. Odložene poreske obaveze priznaju se u celini za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za sve odbitne privremene razlike, kao i po osnovu poreskih gubitaka i poreskih kredita koji se mogu preneti u naredne fiskalne periode do stepena do kojeg je izvesno da će postojati oporeziva dobit po osnovu koje se preneti poreski gubitak i poreski krediti mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak perioda, izuzev iznosa odloženih poreza koji je nastao po osnovu revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme, kao ulaganja u akcije pravnih lica i banaka, a koji se evidentira preko revalorizacionih rezervi.

### 3.15. Zarada po akciji

Društvo izračunava i obelodanjuje osnovnu zaradu po akciji. Osnovna zarada po akciji obračunava se deljenjem neto dobitka/gubitka koji pripada akcionarima, imaoima običnih akcija Društva, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku perioda.

## 4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Društvo je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to:

- Tržišnim rizicima,
- Riziku likvidnosti,
- Kreditnom riziku.

Upravljanje rizicima u Društvu je usmereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta.

### 4.1. Tržišni rizik

#### (a) Rizik od promene kursa stranih valuta

Društvo je izloženo riziku od promene kursa stranih valuta prilikom poslovanja u zemlji i inostranstvu, a koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno EUR. Devizni rizik nastaje u slučajevima neusklađenosti finansijskih sredstava i obaveza izraženih u stranoj valuti i/ili sa valutnom klauzulom. U meri u kojoj je to moguće, Društvo minimizira devizni rizik kroz minimiziranje otvorene devizne pozicije.

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Društva deviznom riziku na dan **31. decembar 2014.** godine:

U hiljadama RSD	CHF	GBP	USD	EUR	RSD	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	-	-	5.142	193.851	102.184	301.177
Potraživanja faktoring	-	-	45	596.380	735.943	1.332.368
Kratkoročni finansijski plasmani	-	-	-	77.104	11.942	89.046
Učešća u kapitalu	-	-	-	-	288.069	288.069
Ostala potraživanja	-	-	-	7.026	82.588	89.614
<b>Ukupno</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>5.187</b>	<b>874.361</b>	<b>1.220.917</b>	<b>2.100.465</b>
Kratkoročne finansijske obaveze	-	-	-	3.226.534	-	3.226.534
Obaveze iz poslovanja	-	464	-	139.616	702.625	842.705
Faktoring	-	-	-	-	191	191
Dugoročne obaveze	-	-	-	1.557.382	-	1.557.382

**"Knjaz Miloš" a.d. Arandelovac**  
*Napomene uz pojedinačne finansijske izveštaje*

Ostale obaveze kamate i zarade	-	-	385.809	75.524	461.333
Ostale obaveze	-	-	-	201.466	201.466
<b>Ukupno</b>	-	<b>464</b>	- <b>5.309.341</b>	<b>979.806</b>	<b>6.289.611</b>

**Neto devizna pozicija na dan 31.**

<b>decembar 2014.</b>	-	<b>(464)</b>	<b>5.187 (4.434.980)</b>	<b>241.111</b>	<b>(4.189.146)</b>
-----------------------	---	--------------	--------------------------	----------------	--------------------

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Društva deviznom riziku na dan **31. decembar 2013. godine**:

U hiljadama RSD	CHF	GBP	USD	EUR	RSD	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	-	-	2.230	113.444	165.399	281.073
Potraživanja	-	-	196	505.766	1.087.354	1.593.316
Factoring	-	-	-	-	7.063	7.063
Kratkoročni finansijski plasmani	-	-	-	47.914	8.078	55.992
Dugoročni finansijski plasmani	-	-	-	41.277	-	41.277
Učešća u kapitalu	-	-	-	-	305.467	305.467
Ostala potraživanja	-	-	-	4.374	33.049	37.423
<b>Ukupno</b>	-	-	<b>2.426</b>	<b>712.775</b>	<b>1.606.410</b>	<b>2.321.611</b>
Kratkoročne finansijske obaveze	-	-	-	2.773.450	-	2.773.450
Obaveze iz poslovanja	-	464	-	72.544	1.135.379	1.208.387
Factoring	-	-	-	-	7.313	7.313
Dugoročne obaveze	-	-	-	1.889.144	-	1.889.144
Ostale obaveze kamate i zarade	-	-	-	402.897	67.894	470.791
Ostale obaveze	-	-	-	-	290.856	290.856
<b>Ukupno</b>	-	<b>464</b>	- <b>5.138.035</b>	<b>1.501.442</b>	<b>6.639.941</b>	

**Neto devizna pozicija na dan 31.**

<b>decembar 2013.</b>	-	<b>(464)</b>	<b>2.426 (4.425.260)</b>	<b>104.968</b>	<b>(4.318.330)</b>
-----------------------	---	--------------	--------------------------	----------------	--------------------

**(b) Rizik od promene kamatnih stopa**

Društvo je izloženo raznim rizicima koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njegov finansijski položaj i tokove gotovine. Poslovanje Društva je izloženo riziku promene kamatnih stopa u meri u kojoj kamatonosna sredstva (uključujući investicije) i kamatonosne obaveze dospevaju za naplatu u različito vreme ili u različitim iznosima.

U sledećoj tabeli je prikazana izloženost Društva riziku promene kamatnih stopa:

	2014.	2013.
<b>Instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom</b>		
Finansijska sredstva	82.426	93.340
Finansijske obaveze	3.584.290	3.300.551

	(3.501.864)	(3.207.211)
<b>Instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom</b>		
Finansijska sredstva	-	-
Finansijske obaveze	1.052.995	1.179.424
	<b>(1.052.995)</b>	<b>(1.179.424)</b>

S obzirom da Društvo nema značajnu kamatonosnu imovinu, prihod Društva i tokovi gotovine u velikoj meri su nezavisni od promena tržišnih kamatnih stopa. Rizik Društva od promena fer vrednosti kamatnih stopa proističe prvenstveno iz obaveza po osnovu primljenih kratkoročnih i dugoročnih kredita od banke. Krediti su primljeni po promenljivim kamatnim stopama i izlaže Društvo kamatnom riziku tokova gotovine. Tokom 2014. godine, obaveza po kreditu je bila sa varijabilnom kamatnom stopom, koja je vezana za Euribor. Obaveze po kreditima sa promenljivim kamatnim stopama izražene su u stranoj valuti (EUR) ili imaju valutnu klauzulu (EUR).

Društvo vrši analizu izloženosti riziku od promene kamatnih stopa na dinamičkoj osnovi uzimajući u obzir alternativne izvore finansiranja i refinansiranje, pre svega za dugoročne obaveze budući da one predstavljaju najznačajniju kamatonosnu poziciju. Aktivnosti upravljanja rizicima imaju za cilj da optimiziraju neto rashod od kamata, uz uslov da su tržišne kamatne stope na nivou koju je u skladu sa poslovnom strategijom Društva.

#### 4.2. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da Društvo neće biti u mogućnosti da finansira sredstva odgovarajućim izvorima finansiranja sa stanovišta rokova i stopa i rizik nemogućnosti da se sredstvo realizuje po razumnoj ceni u odgovarajućem vremenskom okviru.

Društvo upravlja likvidnošću sa ciljem da osigura da izvori finansiranja budu raspoloživi za izmirenje obaveza u trenutku njihovog dospeća. Društvo neprekidno procenjuje rizik likvidnosti identifikovanjem i praćenjem promena u izvorima finansiranja potrebnim za ispunjenje poslovnih ciljeva Društva, a u skladu sa poslovnom strategijom Društva.

Društvo ima pristup raznolikim izvorima finansiranja. Sredstva se prikupljaju putem:

- Kratkoročnih i dugoročnih kredita.

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan **31. decembra 2014. godine:**

U hiljadama RSD	Do 3 meseca	3 meseca do 1 godine	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	301.177				301.177
Potraživanja	1.332.368				1.332.368
Factoring	191				191
Kratkoročni finansijski plasmani	52.474	35.072			87.546
Dugoročni finansijski plasmani				1.500	1.500
Učešća u kapitalu				288.069	288.069
Ostala potraživanja	76.904	12.710			89.614
<b>Ukupno</b>	<b>1.763.114</b>	<b>47.782</b>	<b>-</b>	<b>289.569</b>	<b>2.100.465</b>
Obaveze po osnovu kredita	1.714.854	1.421.412	1.335.718		4.471.984
Obaveze iz poslovanja	783.538				783.538
Factoring	191				191
Obaveze po osnovu menica „Imlek ” „Bambi”*		59.168	146.630		205.800
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	28.590	61.677	75.034		165.301

Ostale obaveze za kamate i zarade	418.588	42.745	-	-	461.333
Ostale obaveze	201.466	-	-	-	201.466
<b>Ukupno</b>	<b>3.147.227</b>	<b>1.585.002</b>	<b>1.557.382</b>	<b>-</b>	<b>6.289.611</b>

**Ročna neusklađenost na dan 31.**

<b>decembar 2014.</b>	<b>(1.384.113)</b>	<b>(1.537.220)</b>	<b>(1.557.382)</b>	<b>289.569</b>	<b>(4.189.146)</b>
-----------------------	--------------------	--------------------	--------------------	----------------	--------------------

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan **31. decembra 2013. godine:**

U hiljadama RSD	Do 3 meseca	3 meseca do 1 godine	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	281.073	-	-	-	281.073
Potraživanja	1.593.316	-	-	-	1.593.316
factoring	7.063	-	-	-	7.063
Kratkoročni finansijski plasmani	28.367	27.625	-	-	55.992
Dugoročni finansijski plasmani	-	-	41.277	-	41.277
Učešća u kapitalu	-	-	-	305.467	305.467
Ostala potraživanja	37.118	305	-	-	37.423
<b>Ukupno</b>	<b>1.946.937</b>	<b>27.930</b>	<b>41.277</b>	<b>305.467</b>	<b>2.321.611</b>
Obaveze po osnovu kredita	2.287.751	364.651	1.549.729	-	4.202.131
Obaveze iz poslovanja	1.177.240	-	-	-	1.177.240
factoring	7.313	-	-	-	7.313
Obaveze po osnovu menica	-	-	-	-	-
„Imlek””Bambi””	23.290	7.856	182.620	-	213.766
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	34.927	86.121	156.796	-	277.844
Ostale obaveze za kamate i zarade	450.989	8.145	11.657	-	470.791
Ostale obaveze	74.820	216.036	-	-	290.856
<b>Ukupno</b>	<b>4.056.630</b>	<b>682.809</b>	<b>1.900.802</b>	<b>-</b>	<b>6.639.941</b>

**Ročna neusklađenost na dan 31.**

<b>decembar 2013.</b>	<b>(2.109.393)</b>	<b>(654.879)</b>	<b>(1.859.525)</b>	<b>305.467</b>	<b>(4.318.330)</b>
-----------------------	--------------------	------------------	--------------------	----------------	--------------------

*\*videti Napomenu 30*

#### 4.3. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik nastanka finansijskih gubitaka Društva kao rezultat kašnjenja clijenata ili druge ugovorne strane u izmirivanju ugovornih obaveza. Kreditni rizik se prvenstveno vezuje za izloženost Društva po osnovu gotovine i gotovinskih ekvivalenata, depozita u bankama i finansijskim institucijama, investiranja u hartije od vrednosti, potraživanja od pravnih i fizičkih lica i preuzetih obaveza.

Društvo je izloženo kreditnom riziku i obezbeđenje od kreditnog rizika uspostavljeno je preduzimanjem određenih mera i aktivnosti na nivou Društva. Društvo je osnovalo Kreditni biro koji prati i nadgleda

stanje dospelog duga. Za sve kupce je određen kreditni limit na osnovu boniteta kupaca koji se redovno prati i koji se može prekoračiti samo u iznimnim slučajevima i po posebnom odobrenju. U slučaju neblagovremenog izmirivanja obaveza kupaca prema Društvu, istima se prekida isporuka proizvoda i robe. Pored prekida isporuka proizvoda, koriste se sledeći mehanizmi naplate: repr ogramiranje duga, kompenzacije sa pravnim licima, utuženja, vanskidna poravnanja i ostalo.



*Potraživanja od kupaca*

Maksimalna izloženost Društva po osnovu kreditnog rizika za potraživanja od kupaca po geografskim regionima data je u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Kupci u zemlji	1.257.763	1.609.193
Kupci u inostranstvu	644.302	552.408
- Evro zona	644.251	552.212
- Ostali	51	196
<b>Ukupno</b>	<b>1.902.065</b>	<b>2.161.601</b>

*Ispravka vrednosti*

Starosna struktura potraživanja od kupaca data je u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Bruto 2014.	Ispravka vrednosti 2014.	Bruto 2013.	Ispravka vrednosti 2013.
Nedospela potraživanja	658.777	-	912.099	3.698
Docnja od 0 do 30 dana	188.594	-	292.219	7.915
Docnja od 31 do 60 dana	193.009	-	187.007	8.997
Docnja od 61 do 90 dana	164.812	9.955	145.620	23.163
Docnja od 91 do 365 dana	145.490	8.359	120.499	38.714
Docnja preko 365 dana	551.383	551.383	504.157	485.798
<b>Ukupno</b>	<b>1.902.065</b>	<b>569.697</b>	<b>2.161.601</b>	<b>568.285</b>

Promene na ispravci vrednosti potraživanja od kupaca date su u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Stanje 1. januara	568.285	479.397
Povećanja	1.670	88.910
Otpisi	(258)	(22)
<b>Stanje 31. decembar</b>	<b>569.697</b>	<b>568.285</b>

#### 4.4. Upravljanje rizikom kapitala

Društvo se opredelilo za finansijski koncept kapitala i njegovo očuvanje prema kome je kapital definisan na osnovu nominalnih novčanih jedinica.

Cilj upravljanja kapitalom je da Društvo zadrži sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala, a akcionarima obezbedilo dividende. Da bi očuvalo odnosno korigovalo strukturu kapitala, Društvo može da razmotri sledeće opcije: korekcija isplata dividendi akcionarima, vraćanje kapitala akcionarima, izdavanje novih akcija ili prodaja sredstava kako bi se smanjila dugovanja.

Društvo prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto dugovanja Društva i njegovog ukupnog kapitala.

Na dan 31. decembra 2014. i 2013. godine, koeficijent zaduženosti Društva bio je kao što sledi:

*\* Neto dugovanje se dobija kada se ukupne obaveze bez kapitala umanje za gotovinske ekvivalente i*

	2014.	2013.
Ukupne obaveze (bez kapitala)	6.317.697	6.668.496
Minus: Gotovinski ekvivalenti i gotovina	(301.177)	(281.073)
Neto dugovanje	6.016.520	6.387.423
<b>Kapital</b>	<b>113.764</b>	<b>342.434</b>
<b>Ukupan kapital</b>	<b>6.130.284</b>	<b>6.729.857</b>
<b>Koeficijent zaduženosti</b>	<b>98,14%</b>	<b>94,91%</b>

*gotovinu.*

*\*\* Kapital predstavlja kapital iskazan u bilansu stanja.*

*\*\*\* Koeficijent zaduženosti se računa kao odnos neto dugovanja i ukupnog kapitala.*

#### **4.5 Pravična (fer) vrednost**

Poslovna politika Društva je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Društva vrši procenu rizika i u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrednosti.

Fer vrednost finansijskih sredstava koja su iskazana po amortizovanoj vrednosti procenjuje se diskontovanjem novčanih tokova korišćenjem kamatne stope po kojoj bi Društvo moglo da pribavi dugoročne pozajmice, a koja odgovara efektivnoj kamatnoj stopi. Društvo smatra da iskazana knjigovodstvena vrednost potraživanja, nakon umanjenja za ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja, kao i nominalna vrednost obaveza iz poslovanja, približno odražava njihovu tržišnu vrednost. Fer vrednost obaveza po kreditima procenjuje se diskontovanjem budućih ugovorenih novčanih tokova prema trenutnoj tržišnoj kamatnoj stopi koja je Društvu na raspolaganju za potrebe sličnih finansijskih instrumenata. Ovako utvrđena fer vrednost ne odstupa značajnije od vrednosti po kojoj su iskazane obaveze po kreditima u poslovnim knjigama Društva. Rukovodstvo Društva smatra da iznosi u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

**5. PRIHODI OD PRODAJE ROBE**

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	3.345	5.656
Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	6.286	-
Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	402.900	1.006.332
<b>Ukupno</b>	<b>412.531</b>	<b>1.011.988</b>

**6. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA**

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	2.793	29.133
Prihodi od prodaje usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	3.948	1.157
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	795.711	762.019
Prihodi od prodaje usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	153	1.305
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	2.420	1.893
Prihodi od prodaje usluga ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	8.981	6.397
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda na domaćem tržištu	4.958.561	4.959.539
Prihodi od prodaje usluga na domaćem tržištu	102.518	206.860
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda na inostranom tržištu	70.917	65.757
Prihodi od prodaje usluga na inostranom tržištu	66	-
<b>Ukupno</b>	<b>5.946.068</b>	<b>6.034.060</b>

**7. DRUGI POSLOVNI PRIHODI**

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Prihodi od zakupnina	1.929	1.914
Ostali poslovni prihodi po osnovu distribucije trgovačke robe	25.966	- 57.945
<b>Ukupno</b>	<b>27.895</b>	<b>59.859</b>

**8. PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE**

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Prihodi od aktiviranja robe za sopstvene potrebe	809	453
Prihodi od aktiviranja proizvoda za sopstvene potrebe	25.069	105.003
<b>Ukupno</b>	<b>25.878</b>	<b>105.456</b>

**9. TROŠKOVI MATERIJALA I ENERGIJE**

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Troškovi materijala za izradu	2.327.896	2.419.426
Troškovi ostalog materijala (režijskog)	27.721	30.138
Troškovi rezevnih delova	82.943	100.592
Troškovi jednokratnog otpisa alata i inventara	40.217	82.916
<b>Ukupno troškovi materijala</b>	<b>2.478.777</b>	<b>2.633.072</b>
Troškovi goriva i energije	326.129	349.021
<b>Ukupno</b>	<b>2.804.906</b>	<b>2.982.093</b>

**10. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI**

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Troškovi bruto zarada i naknada zarada	834.978	778.337
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	143.259	134.655
Troškovi naknada po ugovoru o delu	9.165	4.180
Troškovi naknada po autorskim ugovorima	2.253	3.101
Troškovi naknada po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima	11.812	12.935
Troškovi naknada fizičkim licima po osnovu ostalih ugovora	2.558	363
Troškovi naknada članovima organa upravljanja i nadzora	7.869	-
Ostali lični rashodi	58.557	61.756
<b>Ukupno</b>	<b>1.070.451</b>	<b>995.327</b>

**11. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA**

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Troškovi proizvodnih usluga	80.315	52.563
Troškovi usluga održavanja	74.336	83.086
Troškovi zakupnina	18.860	12.586
Troškovi sajмова	4	-
Troškovi reklame i propagande	649.200	636.887
Troškovi istraživanja	5.382	7.245
Troškovi razvoja koji se ne kapitalizuju	3.163	711
Troškovi drumarina, parkiranja i registracije	12.441	18.383
Finansijsko-tehničke i druge poslovne usluge	153.100	111.032
Ostali poslovni rashodi po osnovu distribucije trgovačke robe	26.448	54.258
Komunalne usluge	2.770	2.980
Usluge održavanja i peglanja rublja	1.411	2.049
Troškovi ostalih usluga	1.147	2.281
<b>Ukupno</b>	<b>1.028.577</b>	<b>984.061</b>

**12. TROŠKOVI AMORTIZACIJE**

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Troškovi amortizacije:		
- nematerijalna ulaganja	6.397	5.788
- nekretnine, postrojenja i oprema	418.011	508.065
<b>Ukupno</b>	<b>424.408</b>	<b>513.853</b>

**13. NEMATERIJALNI TROŠKOVI**

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Troškovi advokatskih usluga	19.600	17.447
Troškovi zdravstvenih usluga	2.136	1.603
Troškovi revizije završnih računa	1.706	1.605
Troškovi savetovanja i seminara – edukacija	7.764	9.066
Troškovi održavanja higijene	6.764	9.308
Troškovi ostalih neproizvodnih usluga	27.276	27.131
Troškovi reprezentacije	7.638	8.238
Troškovi premija osiguranja	32.348	39.496
Troškovi platnog prometa	7.563	17.196
Troškovi članarina	9.416	8.736
Troškovi poreza	15.975	25.325
Troškovi doprinosa	2.785	4.332
Troškovi sudskih i administrativnih taksi	4.094	8.002
Troškovi komunalnih taksi - zauzimanje javnih površina	2.522	2.766
Troškovi ostalih taksi i uverenja	2.105	2.337
Troškovi izdavanja i održavanja platnih kartica	89	117
Troškovi časopisa i stručne literature	1.431	2.950
Naknade za rad omladinskih i student. zadruga	22.805	27.161
Ostali nematerijalni troškovi	642	892
<b>Ukupno</b>	<b>174.659</b>	<b>213.708</b>

**14. FINANSIJSKI PRIHODI**

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Finansijski prihodi iz odnosa sa povezanim licima:		
- matična i zavisna pravna lica	9.348	4.511
- ostala povezana lica	16.815	82.948
Prihodi od kamata	19.090	22.719
Pozitivne kursne razlike:		
- kursne razlike	71.209	166.461
<b>Ukupno</b>	<b>116.462</b>	<b>276.639</b>

**15. FINANSIJSKI RASHODI**

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Finansijski rashodi iz odnosa sa povezanim licima:		
- matična i zavisna pravna lica	801	1.537
- ostala povezana lica	369.371	360.578
Rashodi kamata	186.266	241.592
Negativne kursne razlike:		
- kursne razlike	154.684	179.062
Ostali finansijski rashodi	1.446	1.809
<b>Ukupno</b>	<b>712.568</b>	<b>784.578</b>

**16. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI IMOVINE**

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Prihodi od uskladjivanja vrednosti dugoročnih finansijskih plasmana	1.028	-
Prihodi od uskladjivanja vrednosti potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana	-	2.801
<b>Ukupno</b>	<b>1.028</b>	<b>2.801</b>

**17. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI IMOVINE**

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Obezvredjenje potraživanja od kupaca	17.434	88.909
Obezvredjenje kratkoročnih finansijskih plasmana	4.710	
Obezvredjenje potraživanja za primljene avanse	-	96
<b>Ukupno</b>	<b>22.144</b>	<b>89.005</b>

**18. OSTALI PRIHODI**

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Dobici od prodaje osnovnih sredstava	792	1.256
Dobici od prodaje materijala, alata, rez. delova i ambalaže	23.188	9.782
Višak materijala i robe	911	2.590
Višak osnovnih sredstava	8.117	-
Gratis roba	8.361	4.826
Prihodi od smanjenja obaveza	2.838	-
Naplaćena otpisana potraživanja	16.576	256
Naplaćene štete po osnovu osiguranja	5.687	307
Vansudsko porav-lizing	5.637	-
Oprihodovanje po obustavama od zaposlenih	3.314	4.793
Ukidanje rezervisanja	-	58.478
Prihodi od smanjenja obaveza	-	5.267
Ostalo	6.521	2.169
<b>Ukupno</b>	<b>81.942</b>	<b>89.724</b>

**19. OSTALI RASHODI**

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Gubici po osnovu rash. i prodaje nemater.imovine, nekr., postr. i opreme	9.303	19.178
Gubici od prodaje materijala	12.042	786
Manjkovi	1.965	60.655
Rashod zaliha materijala i robe	16.775	18.609
Obezzvredjenje nekretnina, postrojenja i opreme	27.819	30.221
Obezzvredjenje zaliha materijala	-	7.287
Troškovi naknada iz Ugovora o distribuciji	33.494	-
Naknada štete trećim licima po sudskim sprovima	17.504	223.132
Otpis gotovih proizvoda sa isteklim rokom	4.019	6.359
Troškovi donacija	32.755	26.837
Pomoć poplavljenim područjima	5.697	-
Troškovi sponzorstva	320	450
Ostali nepomenuti rashodi	5.769	6.067
<b>Ukupno</b>	<b>167.462</b>	<b>399.581</b>

**20. POREZ NA DOBITAK**

*(a) Komponente poreza na dobitak*

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Poreski rashod perioda	(2.651)	(15.942)
Odloženi poreski rashodi/(prihodi) perioda	(3.726)	17.723
<b>Ukupno</b>	<b>(6.377)</b>	<b>1.781</b>

**(b) Usaglašavanje iznosa poreskog rashoda i proizvoda dobitka proizvoda dobitka pre oporezivanja i propisane poreske stope**

U hiljadama RSD	2014.	2013.
<b>Dobitak(gubitak) pre oporezivanja</b>	<b>(224.109)</b>	<b>(431.673)</b>
Obračunati porez po zakonskoj stopi od 15%	(33.616)	(64.751)
Efekti stalnih razlika	48.772	110.594
Efekti privremenih razlika	(11.199)	(21.862)
Iskorišćeni poreski krediti	(1.306)	(7.944)
<b>Porez na dobitak</b>	<b>2.651</b>	<b>16.129</b>

**(c) Odložena poreska sredstva/obaveze**

Odložena poreska sredstva u iznosu od RSD 29.232 hiljada (31. decembar 2014. godine: RSD 32.958 hiljada) nastala su kao posledica razlike između poreske osnovice pojedinih sredstava i obaveza i iznosa tih sredstava i obaveza iskazanih u bilansu stanja. Obračun odloženih poreskih obaveza je prikazan u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Vrednovanje osnovnih sredstava u skladu sa poreskim propisima	3.316.587	3.564.184
Knjigovodstvena vrednost osnovnih sredstava	3.121.710	3.344.465
Razlika	194.877	219.719
Odložena poreska sredstva (15%)	29.232	32.958

Na dan 31. decembar 2014. godine Društvo ima poreske kredite po osnovu ulaganja u osnovna sredstva u iznosu od RSD 260.381 hiljada. Zbog neizvesnosti iskorišćenja ovih poreskih kredita u narednom periodu nije izvršeno njihovo priznavanje u okviru odloženih poreskih sredstava

Godina nastanka	Iznos u hiljadama RSD	Godina isteka
2005	82.298	2015
2006	37.984	2016
2007	50.335	2017
2008	36.606	2018
2009	4.868	2019
2010	13.376	2020
2011	4.649	2021
2012	17.876	2022
2013	12.197	2023
<b>Ukupno</b>	<b>260.189</b>	



## 21.NEMATERIJALNA ULAGANJA

Promene na nematerijalnim ulaganjima su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Koncesije, patenti, licence	Softveri i Ostala prava	Ostala nematerijalna imovina	Nematerijalna imovina u pripremi	Ukupno
<b>Nabavna vrednost</b>					
Stanje na dan 1. januara 2013.	43.768	36.053	4.958	-	84.779
Povećanja u toku godine	631	-	-	5.733	6.364
Otuđenja i rashodovanja	-	-	(2.779)	-	(2.779)
Prenosi	2.635	1.957	571	(5.163)	-
	Ostalo	(4.555)	-	-	(4.555)
Stanje na 31. decembra 2013.	47.034	33.455	2.750	570	83.809
Povećanja u toku godine	214	-	-	19.484	19.698
	Prenosi	16.728	-	(20.054)	-
Stanje na 31. decembra 2014.	50.574	50.183	2.750	-	103.507
<b>Akumulirana ispravka vrednosti</b>					
Stanje 1. januara 2013.	36.780	27.379	4.946	-	69.105
Amortizacija za tekuću godinu	2.990	1.589	33	-	4.612
Otuđenja i rashodovanja	-	-	(2.779)	-	(2.779)
Stanje na 31. decembra 2013.	39.770	28.968	2.200	-	70.938
Amortizacija za tekuću godinu	2.351	3.932	115	-	6.398
Stanje na 31. decembra 2014.	42.121	32.900	2.315	-	77.336
<b>Sadašnja vrednost na dan 31. decembra 2013. godine</b>					
Sadašnja vrednost na dan 31. decembra 2013. godine	7.264	4.487	550	570	12.871
<b>Sadašnja vrednost na dan 31. decembra 2014. godine</b>					
Sadašnja vrednost na dan 31. decembra 2014. godine	8.453	17.283	435	-	26.171

22.NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

U hiljadama RSD	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenju i opremi	Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu	Ukupno
<b>Nabavna vrednost</b>							
Stanje na dan 1. januara 2013.	177.700	2.718.149	5.653.452	114.560	10.816	6.247	8.680.924
Povećanja u toku godine	-	-	-	242.213	-	64.765	306.978
Otuđenja i rashodovanja	-	(93.938)	(334.210)	(2.684)	-	-	(430.832)
Prenosi	-	19.746	319.642	(288.257)	17.975	(69.106)	-
Stanje na 31. decembra 2013.	177.700	2.643.957	5.638.884	65.832	28.791	1.906	8.557.070
Povećanja u toku godine	1.089	24.395	-	257.695	-	19.485	302.664
Otuđenja i rashodovanja	(7.692)	(38.741)	(334.916)	(867)	-	-	(382.216)
Prenosi	2.678	18.565	206.405	(229.872)	2.224	-	-
Zatvaranje datih avansa	-	-	-	-	-	(19.909)	(19.909)
Ostalo	-	-	37.565	-	-	-	37.565
Stanje na 31. decembra 2014.	173.775	2.648.176	5.547.938	92.788	31.015	1.482	8.495.174
<b>Akumulirana ispravka vrednosti</b>							
Stanje 1. januara 2013.	-	973.165	3.842.352	-	1.825	62	4.817.404
Amortizacija za tekuću godinu	-	66.643	439.005	-	2.418	-	508.066
Otuđenja i rashodovanja	-	(63.717)	(282.223)	-	-	-	(345.940)
Stanje na 31. decembra 2013.	-	976.091	3.999.134	-	4.243	62	4.979.530
Amortizacija za tekuću godinu	-	64.269	350.862	-	2.880	-	418.011
Otuđenja i rashodovanja	-	(18.614)	(281.794)	-	-	-	(300.408)
Ostalo	-	5.071	29.449	-	-	236	34.756
Stanje na 31. decembra 2014.	-	1.026.817	4.097.651	-	7.123	298	5.131.889
<b>Sadašnja vrednost na dan 31. decembra 2013. godine</b>							
Sadašnja vrednost na dan 31. decembra 2013. godine	177.700	1.667.866	1.639.750	65.832	24.548	1.844	3.577.540
<b>Sadašnja vrednost na dan 31. decembra 2014. godine</b>							
Sadašnja vrednost na dan 31. decembra 2014. godine	173.775	1.621.359	1.450.287	92.788	23.892	1.184	3.363.285

Na dan 31. decembra 2014. godine, sadašnja vrednost nekretnina, postrojenja i opreme Društva nad kojima je uspostavljena hipoteka kao sredstvo obezbeđenja otplate kredita odobrenih od strane Raiffeisen i Komercijalne banke iznosi RSD 1.452.781 hiljada (31. decembar 2013. godine: RSD 1.542.244 hiljada).

Sadašnja vrednost opreme uzete na lizing na dan 31. decembra 2014. godine iznosi RSD 302.914 hiljada (31. decembar 2013: RSD 449.845 hiljada). Oprema uzeta na lizing se odnosi na opremu za proizvodnju, transportna teretna sredstva i motorna vozila. Formalno vlasništvo nad lizing opremom prelazi na Društvo isplatom poslednje lizing rate, bez uslova dodatnih plaćanja.

## 23. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Učešća u kapitalu:		
- zavisna pravna lica	281.782	467.713
- ostala pravna lica	22.524	20.521
Dugoročni finansijski plasmani:		
- povezana pravna lica		41.277
- ostala pravna lica	336.101	144.122
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>		
- učešća u kapitalu	(16.238)	(185.003)
- ostali dugoročni finansijski plasmani	(2.235)	-
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>621.934</b>	<b>488.630</b>

## 24. ZALIHE

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Materijal	90.889	120.913
Rezervni delovi	121.897	181.840
Alat i inventar	902.473	769.761
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(889.125)	(770.354)
Gotovi proizvodi	138.066	161.267
Roba	5.607	79.962
Dati avansi za zalihe i usluge	31.772	32.500
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(15.743)	(16.790)
<i>Stalna sredstva namenjena prodaji</i>		
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>385.836</b>	<b>559.099</b>

**25. POTRAŽIVANJA**

U hiljadama RSD	2014.	2013.
<b>Potraživanja po osnovu prodaje</b>		
Kupci u zemlji		
- matično i zavisna pravna lica	6.119	2.365
- ostala povezana pravna lica	2.524	2.217
- kupci (3. lica)	1.249.120	1.604.612
Kupci u inostranstvu		
- matično i zavisna pravna lica	589.104	500.418
- kupci (3. lica)	55.198	51.990
<b>Minus: Ispravka vrednosti</b>	<b>(569.697)</b>	<b>(568.285)</b>
	<b>1.332.368</b>	<b>1.593.317</b>
<b>Potraživanja iz specifičnih poslova</b>		
Ostala potraživanja iz specifičnih poslova	191	7.063
	<b>191</b>	<b>7.063</b>
<b>Druga potraživanja</b>		
Potraživanja za kamatu i dividende	7.026	4.609
Potraživanja od zaposlenih	311	1.449
Ostala tekuća potraživanja	15.121	3.787
	<b>22.458</b>	<b>9.845</b>
<b>Saldo na dan 31. decembra</b>	<b>1.355.017</b>	<b>1.610.225</b>

**26. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI**

U hiljadama RSD	2014.	2013.
<b>Kredit i plasmani:</b>		
- matično i zavisna pravna lica	61.332	37.114
Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	21.094	18.878
Ostali kratkoročni finansijski plasmani	6.620	-
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>89.046</b>	<b>55.992</b>

**27. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA**

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Tekući račun	102.078	164.247
Devizni račun	198.993	115.674
Hartije od vrednosti	106	217
Ostala novčana sredstva	-	935
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>301.177</b>	<b>281.073</b>

**28. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA**

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Unapred plaćeni troškovi	192.607	364.964
Nefakturisani prihod		1.516
Ostala AVR	39.309	26.062
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>231.916</b>	<b>392.542</b>

**29. OSNOVNI KAPITAL**

Akcijski kapital Društva na dan 31. decembar 2014. godine iznosi RSD 2.846.128 hiljada (EUR 30.600.240) i odnosi se na 711.532 obične akcije nominalne vrednosti RSD 4 hiljade.

Vlasnik Društva je CLATES HOLDING B.V. sa 100% akcija i prava glasa. Društvo krajnje kontroliše Value Discovery Partners L.P., British Virgin Islands.

Sve emitovane akcije su u potpunosti uplaćene.

**30. DUGOROČNE OBAVEZE**

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Dugoročni krediti i zajmovi u zemlji od banaka	1.635.111	1.694.663
Dugoročne obaveze po osnovu finansijskog lizinga	165.301	277.844
Ostale dugoročne obaveze (menice)	205.798	213.767
<i>Minus: Tekuća dospeća dugoročnih obaveza</i>		
- dugoročni krediti i zajmovi u zemlji od banaka	(299.393)	(144.934)
- dugoročne obaveze po osnovu finansijskog lizinga	(90.267)	(121.049)
- ostale dugoročne obaveze (menice)	(59.168)	(31.147)
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>1.557.382</b>	<b>1.889.144</b>

**"Knjaz Miloš" a.d. Arandelovac**  
*Napomene uz pojedinačne finansijske izveštaje*

Pregled dugoročnih kredita i zajmova od banaka zajedno sa uslovima korišćenja i otplate, dati su u sledećem pregledu

Naziv banke ili opis kreditne linije	Originalna valuta	Kamatna stopa	Godina dospeća	2014.	2013.
		3mEURIBOR			
Raiffeisen banka	EUR	+8,35%p.a	31.08.2018.	927.384	955.107
Komercijalna banka 00-410-0109755.3	EUR	8,5%	30.09.2018.	327.285	342.004
Komercijalna banka 00-410-0109754.5	EUR	8,5%	30.09.2018.	327.285	342.004
Komercijalna banka 00-410-0110857.1	EUR	8,5%	30.09.2018.	53.157	55.548
				<b>1.635.111</b>	<b>1.694.663</b>

Kao što je obelodanjeno u Napomeni 22 dugoročni krediti i zajmovi obezbeđeni su hipotekama na nekretninama Društva čija je sadašnja vrednost na dan 31. decembra 2014. godine RSD 1.452.781 hiljada i zalogama na opremi čija je sadašnja vrednost na dan 31. decembra 2014. godine RSD 302.914 hiljada.

Dospeće dugoročnih i kratkoročnih kredita sa stanjem na dan 31. decembra 2014. i 2013. godine je prikazano u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Period otplate		
Do 1 godine	3.136.266	2.652.402
Od 1 do 5 godina	1.335.718	1.549.729
<b>Ukupno</b>	<b>4.471.984</b>	<b>4.202.131</b>

*Obaveze po osnovu finansijskog lizinga*

Društvo je putem finansijskog lizinga nabavilo opremu za bar kodiranje u proizvodnji, sistem za inspekciju paketa, navojnu zatvaračicu kao i teretna transportna sredstva i motorna vozila od (Unicredit leasing, Erb leasing, Piraeus leasing i S leasing). Obaveze po osnovu opreme uzete u finansijski lizing prikazane su kako sledi:

U hiljadama RSD	2014.		2013.	
	Sadašnja vrednost	Buduća vrednost	Sadašnja vrednost	Buduća vrednost
Minimalna lizing plaćanja				
Do 1 godine	90.267	96.223	121.048	132.265
Od 1 do 5 godina	75.034	78.306	156.796	165.850
<b>Ukupno</b>	<b>165.301</b>	<b>174.529</b>	<b>277.844</b>	<b>298.115</b>

*Ostale dugoročne obaveze (menice)*

Ostale dugoročne obaveze (menice) odnosi se na emitovane menice povezanim licima Imlek AD i Bambi-Banat AD.

Društvo je potpisalo Ugovor o zakupu vremena za oglašavanje sa "Pink International Company" a obavezu plaćanja preuzelo je povezano lice "Imlek AD", kome se Društvo obavezalo izdavanjem menica sa mesečnim dospećem. Na dan 31.12.2014. nerealizovano je 18 menica na mesečni iznos od po EUR 54.505 sa dospećem od 05.08.2015. do 05.01.2017.

Deo dugoročnih obaveza za izdate menice odnosi se na emitovane menice povezanom licu Bambi-Banat AD. Društvo je potpisalo Ugovor o zakupu vremena za oglašavanje sa "Pink International Company" a obavezu plaćanja preuzelo je povezano lice "Bambi- Banat AD", kome se Društvo obavezalo izdavanjem menica sa mesečnim dospećem. Na dan 31.12.2014. nerealizovano je 18 menica na iznos prve menice od po EUR 48.417 sa dospećem 01.08.2015., a 17 menica na iznos od po EUR 48.407 sa dospećem od 01.09.2015 do 01.01.2017.

### 31. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Tekuća dospeća:		
- dugoročni krediti i zajmovi od banaka	299.394	386.434
- finansijski lizing	90.267	121.048
- obaveze prema povezanim pravnim licima		241.500
Kratkoročni krediti i zajmovi od povezanih pravnih lica:		
- ostala povezana pravna lica	2.438.719	1.623.221
Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	398.154	401.247
Ostale kratkoročne finansijske obaveze	191	7.312
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>3.226.725</b>	<b>2.780.763</b>

### 32. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Primljeni avansi	28.088	28.556
Dobavljači – povezana pravna lica:		
- matično i zavisna pravna lica u zemlji	37	28
- ostala povezana pravna lica u zemlji	3.066	60.441
Dobavljači u zemlji	702.594	983.654
Dobavljači u inostranstvu	77.839	73.008
Obaveze po izdatim menicama (Napomena 30)	59.168	31.147
Ostale obaveze iz poslovanja-factoring		58.061
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>870.792</b>	<b>1.234.895</b>

**33. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE**

U hiljadama RSD	2014.	2013.
<b>Obaveze iz specifičnih poslova</b>		
Obaveze prema uvozniku	-	2.048
<b>Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada</b>		
Obaveze za neto zarade i naknade zarada	29.300	23.783
Obaveze za poreze i doprinos na zarada i naknade zarada	19.966	17.982
<b>Druge obaveze</b>		
Obaveze po osnovu kamata	385.807	402.897
Obaveze za dividende i učešće u dobitku	20.317	20.317
Obaveze prema zaposlenima	1.040	1.142
Obaveze prema članovima organa upravljanja	328	-
Obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovorima	197	203
Ostale obaveze	4.377	4.466
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>461.332</b>	<b>472.838</b>

**34. OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE**

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Obaveze za poreze, carine i druge dažbine na teret troškova	15.427	11.133
Obaveze za doprinose koji terete troškove	161	165
Ostale obaveze	399	216
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>15.987</b>	<b>11.514</b>

**35. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA**

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Obračunati troškovi	28.536	22.185
Ukalkulisani troškovi po sudskim sporovima	153.677	223.132
PDV u datim avansima	3.266	3.765
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>185.479</b>	<b>249.082</b>



**36. VANBILANSNA EVIDENCIJA**

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Tuđa ambalaža	-	511
Date bankarske garancije	60.089	88.823
Hartije od vrednosti koje su van prometa	13.388	13.388
Zemljište u državnoj svojini	17.462	17.462
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>90.939</b>	<b>120.184</b>

Izdate jemstva i garancije

U hiljadama RSD			
Izdavalac garancije	Korisnik	Iznos	Rok važnosti
Banca Intesa	Uprava carina	6.000	31.12.2015
Banca Intesa	Uprava carina	15.000	31.12.2015
Banca Intesa	Uprava carina	1.500	08.04.2015
Banca Intesa	Uprava za zajedničke poslove republičkih organa	1.302	05.08.2015
Banca Intesa	CAN PACK	36.287	31.03.2015
		<b>60.089</b>	

**37. ZARADA PO AKCIJI**

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Neto dobitak (gubitak)	(230.486)	(429.892)
Prosečan ponderisani broj akcija	711.532	711.532
<b>Gubitak po akciji (u RSD)</b>	<b>324</b>	<b>604</b>

**38. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA**

U svom redovnom poslovanju Društvo ostvaruje poslovne transakcije sa povezanim licima. Društvo pruža usluge povezanim pravnim licima i istovremeno je korisnik njihovih usluga. Odnosi između Društva i njegovih povezanih pravnih lica regulisani su na ugovornoj osnovi i po tržišnim uslovima.

Transakcije sa povezanim licima prikazane su u sledećoj tabeli:

Pregled potraživanja prema povezanim pravnim licima na dan 31. decembar 2014. godine prikazan je u sledećoj tabeli:

Naziv povezanog lica	Kupci	Potraživanja za kredite	Potraživanja za kamate
Mlekara AD	46	-	-
Imlek AD	1.542	-	-
Bambi AD	936	-	-
Knjaz Miloš Montenegro	444.715	-	-
Knjaz Miloš Banja Luka	144.388	-	-
Knjaz Miloš Natura	6.120	61.332	2.239
	<b>597.747</b>	<b>61.332</b>	<b>2.239</b>

**"Knjaz Miloš" a.d. Arandelovac**  
*Napomene uz pojedinačne finansijske izveštaje*

Pregled potraživanja prema povezanim pravnim licima na dan 31. decembar 2013. godine prikazan je u sledećoj tabeli:

Naziv povezanog lica	Kupci	Potraživanja za kredite	Potraživanja za kamate
Belosavac	-	4.148	235
Imlek AD	979	-	-
Bambi AD	1.238	-	-
Knjaz Miloš Montenegro	352.177	-	-
Knjaz Miloš Banja Luka	148.240	-	-
Knjaz Miloš Natura	2.365	74.243	970
	<b>504.999</b>	<b>78.391</b>	<b>1.205</b>

Pregled obaveza prema povezanim pravnim licima na dan 31. decembar 2014. godine prikazan je u sledećoj tabeli:

Naziv povezanog lica	Dobavljači	Obaveze za kredite	Obaveze za kamate	Obaveze za menice
Danube Foods d.o.o. Beograd	2.128	-	-	-
Knjaz Miloš Natura	37	-	-	-
Imlek AD	21	956.780	244.436	108.996
Danube Foods Group BV	-	240.707	46.507	-
Bambi AD	917	1.156.561	62.707	96.802
Industrijske nekretnine	-	84.671	15.370	-
	<b>3.103</b>	<b>2.438.719</b>	<b>369.020</b>	<b>205.798</b>

Pregled obaveza prema povezanim pravnim licima na dan 31. decembar 2013. godine prikazan je u sledećoj tabeli:

Naziv povezanog lica	Dobavljači	Obaveze za kredite	Obaveze za kamate	Obaveze za menice
Danube Foods d.o.o. Beograd	59.518	-	-	-
Knjaz Miloš Natura	28	-	-	-
Imlek AD	22	906.819	167.048	127.867
Danube Foods Group BV	-	235.016	20.804	-
Bambi AD	901	884.136	192.502	85.900
Industrijske nekretnine	-	80.249	-	-
	<b>60.469</b>	<b>2.025.971</b>	<b>380.354</b>	<b>213.767</b>

Ostale transakcije na dan 31.12.2014. sa povezanim licima prikazane su u sledećoj tabeli:

Naziv povezanog lica	Troškovi materijala i usluga	Rashodi kamata	Rashodi zateznih kamata	Prihod od prodaje	Prihodi od kamata	Pozitivne kursne razlike	Negativne kursne razlike	Rashodi kamata diskont menica
Danube Foods d.o.o. Beograd	372	-	-	-	-	-	-	-
Belosavac	-	-	-	-	137	-	-	-
Knjaz Miloš Natura	516	-	-	-	4.767	-	-	-
Imlek AD	258	66.181	-	6.777	-	4.444	801	-
Danube Foods Group BV	-	23.677	-	12.137	-	7.373	73.771	7.558
Bambi AD	1.365	69.845	-	-	-	1.306	16.161	-
Knjaz Miloš Montenegro	-	-	17.567	5.411	-	7.402	76.171	6.323
Knjaz Miloš Banja Luka	-	-	-	609.566	-	-	-	-
Mlekara Subotica	-	-	-	193.146	-	-	-	-
Industrijske nekretnine	-	6.343	-	139	-	-	-	-
						520	5.828	-
	<b>2.511</b>	<b>166.046</b>	<b>17.567</b>	<b>827.176</b>	<b>4.904</b>	<b>21.045</b>	<b>172.732</b>	<b>13.881</b>

**"Knjaz Miloš" a.d. Arandelovac**  
*Napomene uz pojedinačne finansijske izveštaje*

Ostale transakcije na dan 31.12.2013. sa povezanim licima prikazane su u sledećoj tabeli:

Naziv povezanog lica	Troškovi materijala i usluga	Rashodi kamata	Rashodi zateznih kamata	Prihod od prodaje	Prihodi od kamata	Pozitivne kursne razlike	Negativne kursne razlike	Rashodi kamata diskont menica
Danube Foods d.o.o. Beograd	333	-	-	-	-	-	-	-
Belosavac	-	-	-	-	204	-	-	-
Knjaz Miloš Natura	5.811	-	-	30.305	3.431	1.027	707	-
Imlek AD	227	63.748	-	4.920	-	36.626	48.441	10.286
Danube Foods Group BV	-	11.616	-	-	-	2.504	5.277	-
Bambi AD	901	4.053	155.146	3.232	-	37.087	46.721	2.783
Knjaz Miloš Montenegro	-	-	-	594.871	-	-	-	-
Knjaz Miloš Banja Luka	-	-	-	177.060	-	-	-	-
Mlekara Subotica	-	-	-	138	-	-	-	-
Industrijske nekretnine	-	5.532	-	-	-	-	-	-
	<b>7.272</b>	<b>84.949</b>	<b>155.146</b>	<b>810.526</b>	<b>3.635</b>	<b>77.244</b>	<b>101.146</b>	<b>13.069</b>

**39. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA**

Društvo je 01.04.2015. kao dužnik, sklopilo Ugovor o zajmu na iznos od 20.000.000,00 EUR-a sa zajmodavcem Adriatic Bidco B.V. iz Amsterdama. Izvlačenje zajma će biti napravljeno u najviše tri tranše, pre 30. juna 2015. Adriatic Bidco B.V. iz Amsterdama je novo povezano pravno lice u 2015. godini.

Zajam je dugoročni sa rokom otplate 9 godina i 350 dana od dana potpisivanja Ugovora.

Svrha zajma je refinansiranje postojeće zaduženosti, kao i finansiranje obrtnih sredstava.

Dana 08.04.2015. godine izmirene su ukupne obaveze po osnovu kredita od banaka

Komercijalna banka u iznosu od 685.517.152,50 RSD

Raiffeisen banka u iznosu od 902.272.204,46 RSD, kao i ukupne obaveze prema lizing kućama

Unicredit lizing u iznosu od 101.720.802,10 RSD

Erb lizing u iznosu od 4.509.370,29 RSD

S lizing u iznosu od 16.937.151,36 RSD

Piraeus lizing u iznosu od 13.807.418,04 RSD

U Arandjelovcu, 15.04.2015. godine

Zakonski zastupnik

*Miloš Stojisavljević*

Izvršni direktor